

Styrelsen för Västervik Miljö & Energi AB

Tid

25 september 2025 klockan 10:00 – 13:30.

Plats

Konferensrummet Hökhallen, VMEAB:s kontor, Lunnargatan 1, Västervik

Protokollsnummer och omfattning

Protokoll nr 10, §§ 148-165

Beslutande

Mats Hasselquist, ordförande
Fredrik Lindwall, vice ordförande
Katarina Andersson
Mikael Carlsson
Lennart Engren
Gert Gotin
Jonny Gustafsson
Elisabet Johansson
Bengt Karlsson

Övriga närvarande

Torbjörn Svahn, VD
Rickard Hjalmarsson, ekonomichef
Ruben Öberg, utvecklingschef, § 160
Daniel Niklasson, projektledare VA-organisationsprojektet, § 160
Johan Ek, arbetstagarrepresentant
Rickard Wester, sekreterare

Protokollet undertecknas av

Mats Hasselquist, ordförande
Rickard Wester, sekreterare
Jonny Gustafsson, justerare

Ärendelista

§ 148	Sammanträdet öppnande	3
§ 149	Val av justerare	4
§ 150	Godkännande av dagordningen	5
§ 151	Godkännande av protokoll från föregående möte	6
§ 152	Anmälan av eventuella intressekonflikter	7
§ 153	VD-rapport med allmän projektinformation	8
§ 154	Verksamhetsutveckling	9
§ 155	Ekonomirapport augusti - Delårsbokslut T2	10
§ 156	Affärsplan 2026 - Fastställande	11
§ 157	Budget 2026 - Fastställande	12
§ 158	Fastställande av fjärrvärmesatser 2026	13 - 14
§ 159	Kommunens samordningsprojekt - Beslut om svar på remiss	15 - 17
§ 160	Framtida VA-huvudmannaskap - Lägesinformation från pågående utredningar	18 - 21
§ 161	Redovisning av rutiner och villkor vid finansiering från kommunens internbank och långsiktiga investeringsförutsättningar	22
§ 162	Fjärrvärmepris, framtid och handlingsprogram etc.	23
§ 163	Aktuell ärendelogg	24
§ 164	Övriga frågor	25
§ 165	Mötet avslutas	26

§ 148

Sammanträdets öppnande

Styrelseordförande hälsar alla välkomna och förklarar därefter sammanträdet öppnat.

§ 149

Val av justerare

Styrelsen beslutar

att utse Jonny Gustafsson till att justera dagens protokoll.

§ 150

Godkännande av dagordningen

Styrelsen beslutar

att godkänna dagordningen.

Signature reference: 682977c3-c4b0-465c-b04d-ec0cd8cca2fb

§ 151

Godkännande av protokoll från föregående möten

Diariernr 2025/128 och 2025/135

Styrelsen beslutar

att lägga protokoll nr 8, 2025-08-28, samt protokoll nr 9 2025-09-11, till handlingarna.

§ 152

Anmälan av eventuella intressekonflikter

Inga intressekonflikter anmäldes i samband med dagens styrelsemöte.

§ 153

VD-rapport med allmän projektinformation

Med kallelsen till dagens styrelsemöte distribuerades aktuell information om pågående större projekt, samt enhetsvisa verksamhetsrapporter för augusti månad.

VD informerade på styrelsemötet om viktiga aktuella ärenden bl.a.

- Pågående specialistrådgivning från Bodforss Consulting inom området GDPR/Dataskydd, för att säkerställa ett funktionellt dataskyddsarbete och få vägledning framöver. Återkoppling av hur arbetet fortskrider inom området offentlig administration kommer att ske senare i vinter.
- Bolaget levererar i delårsbokslutet T2 i allt väsentligt enligt budget och tidigare prognos. Helårsprognosen ser fortsatt positiv ut och är i linje med tidigare prognos.
- Anmälan är inskickad till Afry, avseende skadeståndsanspråk för förseningar i ackumulatortanksprojektet.
- Invigning av laddstationen för tunga fordon på Ljunghedens handelsområde genomfördes 2025-09-24 och artiklar om invigningen publicerades omgående i lokala media.

Styrelsen beslutar

att tacka för informationen.

§ 154

Verksamhetsutveckling

Förslag till beslut

Förvaltare Elnät Pär Tolf informerade under ärendepunkten verksamhetsutveckling om det aktuella och pågående arbetet med utbyggnad av laddinfrastruktur.

VMEAB har på uppdrag av och i samverkan med kommunen ansökt om bidrag och uppfört laddplatser för eldrivna fordon med statligt investeringsstöd, i 4 omgångar från 2015 och fram till den igår invigda första laddplatsen för tunga eldrivna fordon. Totalt finns idag 16 laddplatser med minst dubbla ladduttag på offentliga platser i Västervik, samt på ytterligare några platser runt om i Västerviks kommun.

Utvecklingen för eldrivna fordon har sedan 2015 gått fort framåt och laddkapaciteten (effekten) på de tidigt uppförda laddplatserna, matchar inte längre fullt ut batterikapaciteten och önskemålet om snabb laddning, som gäller för de elbilar som säljs idag.

En ekonomisk uppföljning av befintliga laddplatser visar att dessa mest används sommartid, d.v.s. under turistsäsong och då oftast av besökare (turister) i Västervik. Dessutom gick den betaloperatör som tidigare anlätades i konkurs förra året, vilket fick till följd att en stor del av intäkterna 2024 försvann i konkursen. Dessutom tar anlätade betaloperatörer en så stor del av intäkterna i ersättning, att lönsamheten inte blir så bra som önskat.

Antalet elbilar ökar dock successivt, om än inte riktigt i den takt som vissa experter tidigare trodde. För att om möjligt förbättra lönsamheten, tittar bolaget nu på om vi kan ta över betalfunktionen i egen regi och med hjälp av den app som vi redan har utvecklat. Detta samt kravet på att kunna betala med kort på laddplatserna, kräver dock fortsatt utredningsarbete.

För att agera rätt inför framtiden ser verksamheten över laddplatsverksamheten. Syftet är att erbjuda rätt typ av laddplatser med rätt placering. Boende i Västervik laddar normalt sett sina eldrivna fordon hemma nattetid och med långsamladdning. Turister och andra tillfälliga besökare, samt tunga fordon, är sannolikt de kundkategorier som är mest intressanta för att uppnå en lönsam verksamhet. Exempelvis visar den nya snabba laddplatsen för tunga och lätta fordon vid Ljunghedens handelsområde redan hyggligt bra beläggning.

Styrelsen handläggning och beslut

Styrelsen ställer frågor och ger förslag, samt tackar för informationen.

Styrelsen beslutar vidare att ge verksamheten i uppdrag att utvärdera laddverksamheten och att ta fram en plan för framtiden, med lämpliga strategier för att uppnå en rimlig lönsamhet. Styrelsen ser fram emot att få ta del av framtidsplaneringen när den är klar och att då få ta ställning till vägen framåt.

§ 155

Ekonomirapport augusti - Delårsbokslut T2

Sammanfattning

Genomgång av ekonomisk rapport för augusti månad.

Bolaget redovisade ackumulerat per augusti ett rörelseresultat om ca 43 200 tkr och resultatet efter finansiella poster uppgick till ca 18 500 tkr. I samband med tertialbokslutet har prognosjusteringar gjorts på både intäkter och kostnader. För detaljer se bifogad ekonomirapport. Justeringarna ger ett prognostiserat rörelseresultat för 2025 om ca 81 500 tkr och resultatet efter finansiella poster prognostiseras till ca 42 600 tkr, vilket är i linje med tidigare prognos.

Ernst & Young (EY) har dessutom genomfört en översiktlig granskning av delårsbokslutet. Inga väsentliga noteringar har rapporterats av EY.

Bakgrund och beskrivning

För detaljer se bifogad ekonomirapport för augusti 2025.

Förslag till beslut

Att styrelsen för Västervik Miljö & Energi AB fastställer ekonomirapporten för delårsbokslutet augusti 2025 samt prognos T2 2025.

Styrelsen beslutar

I enlighet med förslaget till beslut.

Handlingar i ärendet

Ekonomirapport Västervik Miljö och Energi AB - augusti 2025.
EY T2 2025 – Översiktlig granskning av VMEAB och VKEN.

Beslutet skickas till

Västerviks kommuns Förvaltnings AB

§ 156

Affärsplan 2026 - Fastställande

Diariennr 2025/136

Bakgrund och beskrivning

Ett förslag till affärsplan 2026 för Västervik Miljö & Energi AB samt Västerviks Kraft Elnät AB, togs upp med bolagsstyrelsen för synpunkter på styrelsens möte 2025-08-28. Efter inarbetande av styrelsens synpunkter, har det bifogade uppdaterade förslaget tagits fram, som nu parallellt med budget 2026, föreslås för styrelsens fastställande.

Förslag till beslut

Att bolagsstyrelsen fastställer bifogat förslag till affärsplan 2026.

Styrelsens handläggning och beslut

Styrelsen diskuterar det uppdaterade förslaget till affärsplan 2026. Styrelsen ser positivt på det uppdaterade innehållet och fastställer affärsplan 2026, med följande kompletteringar och synpunkter.

- Att målen att styra mot i affärsplanen tydliggörs bättre i det praktiska genomförandet under 2026, samt att detta arbete vid behov samordnas med målarbetet vid uppdateringen av den strategiska planen, som påbörjas under Q1 2026.
- Att ordvalet ses över och breddas i den företagsgemensamma ambitionen att vara en attraktiv arbetsgivare. Säker arbetsmiljö är inte det enda som avgör om en arbetsgivare är attraktiv.
- Att Marknads delavsnitt kompletteras med aktiviteter för att öka intäkterna från fjärrvärmeverksamheten. Det är viktigt att både behålla befintliga kunder och helst även ansluta nya fjärrvärmekunder. Kan vi sälja kompletterande produkter och tjänster, kopplat till fjärrvärm?

Förbättrad projektstyrning togs också upp som önskvärt, men detta hanteras separat och påverkar inte förslaget till innehåll i affärsplanen.

Handlingar i ärendet

Förslag till affärsplan 2026

Beslutet skickas till

--- --- ---

§ 157

Budget 2026 - Fastställande

Diariennr 2025/137

Bolaget har upprättat en budget för räkenskapsåret 2026 för styrelsens beredning och beslut. Budgeten för bolaget, dess nyttigheter och verksamheter har upprättats utifrån de riktlinjer som styrelse och ägare, via budgetdirektiv och ägardirektiv, har givit.

Budgeten för bolaget omfattar resultat-, balans- och investeringsbudget, samt är uppbyggd utifrån respektive verksamhets beräkningar av resultat och investeringar. Föreslagen budget sammanfattas i nyckeltal enligt tabell nedan. Budgeten inkluderar effekterna utifrån de föreslagna taxejusteringarna för Fjärrvärme, Vatten- och avlopp samt Kommunalt avfall (Hushållsavfall).

Nyckeltal	Budget 2026	Budget 2025	Utfall 2024
Nettoomsättning	710 500	639 900	591 816
Rörelseresultat	91 530	79 750	53 305
Resultat efter fin. poster	38 765	31 600	17 682
Balansomslutning	2 680 766	2 435 065	1 933 600
Likviditet (+)/Låneskuld (-)	-1 780 000	-1 560 000	-1 083 500
Investeringsbudget	425 000	550 000	352 000

Motivering för föreslagna taxor enligt budget 2026 samt beslut för respektive taxa, har behandlats i separata ärendepunkter.

Budget för 2026 återfinns i bilaga, tillsammans med sammanställd investeringsbudget och bemanningsplan kopplad till budget.

Förslag till beslut

Att styrelsen godkänner förslaget till budget 2026.

Styrelsen beslutar

I enlighet med förslaget till beslut.

Handlingar i ärendet

Budgetdokument 2026 – VMEAB

Bilaga 1 – Sammanställning investeringsbudget 2026 – VMEAB & VKEN

Bilaga 1.1 Investeringsbudget 2026 - Detaljerad projektlista

Bilaga 2 – Budget bemanningsplan 2026

Beslutet skickas till

... ..

§ 158

Fastställande av fjärrvärmesluta 2026

Diariens 2025/138

Sammanfattning

Under åren 2023 och 2024 påverkades energimarknaden kraftigt av det osäkra omvärldsläget, vilket ledde till betydande prisökningar på både biobränsle och utsläppsrätter. För att mildra effekten för kunderna valde bolaget att fördela prishöjningen över flera år, med stegvisa justeringar under perioden 2023–2025. En del av denna anpassning kvarstår nu. Samtidigt har ökade investeringskostnader, ökade avkastningskrav och den allmänna prisutvecklingen ytterligare påverkat behovet av en prisjustering, för att säkerställa fortsatt drift, utveckling och leveranssäkerhet i fjärrvärmeverksamheten.

Bakgrund och beskrivning

Omvärldsläge

Under åren 2023 och 2024 präglades energimarknaden av stor osäkerhet till följd av det globala omvärldsläget. Denna instabilitet ledde till kraftiga prisökningar på centrala insatsvaror såsom biobränsle och utsläppsrätter. För att mildra den omedelbara ekonomiska påverkan för fjärrvärmekunderna, valde bolaget en strategi som innebar att de ökade kostnaderna successivt fördelades över flera år. Denna priskompensering har skett genom stegvisa justeringar under perioden 2023–2025.

Parallellt med dessa marknadsmässiga utmaningar har bolaget genomfört omfattande investeringar, effektiviseringar och omställningar i värmeproduktionen, vilka är nödvändiga för att långsiktigt säkerställa en trygg, effektiv och hållbar energileverans till fjärrvärmekunderna.

Genomförda investeringar och produktionsomställningar

Bland de viktigaste åtgärderna i omställningen kan följande nämnas:

- En total förnyelse av Gamleby värmeverk har genomförts, vilket medfört en väsentlig förbättring av såväl miljöprestanda som produktionskapacitet och driftssäkerhet.
- Vid Stegeholmsverket har de två äldre avfallspannorna avvecklats, som ett led i bolagets långsiktiga strategi att minska beroendet av ålderstagna och mindre energieffektiva produktionsanläggningar.
- En ny ackumulatortank har installerats vid Stegeholmsverket, vilket möjliggör en mer effektiv och behovsanpassad styrning av värmeproduktionen, samt bidrar till ett förbättrat resursutnyttjande och en ökad flexibilitet i driften.
- Förnyelsen av reserv- och spetslastanläggningen vid Karstorpverket pågår och beräknas vara slutförd under sommarhalvåret 2026.

Utöver dessa investeringar kommer verksamheten under 2026 att fokusera på produktions- och distributionsoptimering, för att ytterligare höja effektiviteten och minska kostnaderna.

Förslag till prisjustering

Mot bakgrund av de ökade kostnaderna för bränsle och utsläppsrätter, samt de omfattande investeringarna i anläggningskapacitet och effektivisering, föreslås en justering av fjärrvärmepriserna från och med den 1 januari 2026 med 2 %, vilket är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa verksamhetens ekonomiska hållbarhet och möjliggöra fortsatt utveckling av produktionen.

Nivån på prishöjningen har beräknats med hänsyn till både kostnadsökningarna och bolagets ambition att bibehålla konkurrenskraftiga fjärrvärmepriser. Målet är att fortsatt erbjuda en trygg, prisvärd och miljömässigt hållbar fjärrvärmeleverans.

Förslag till beslut

Att styrelsen för Västervik Miljö & Energi AB fastställer nya fjärrvärmepriser enligt nedan, att gälla fr.o.m. 2026-01-01.

Privatkunder:

- Att energipriset höjs med 2,3 öre/kWh till 110,0 öre/kWh för perioden oktober – april.
- Att energipriset höjs med 1 öre/kWh till 48,3 öre/kWh för perioden maj – september.
- Att effektpriset höjs med 166 kr/år till 8 486 kr/år.

Samtliga priser är inklusive moms.

Prisjusteringen innebär en ökning av uppvärmningskostnaderna med ca 35 kr/mån inkl. moms för en privatfastighet med en värmeförbrukning på 20 000 kWh/år.

Företagskunder:

- Att energipriset höjs med 1,7 öre/kWh till 85,1 öre/kWh för perioden oktober – april.
- Att energipriset höjs med 0,7 öre/kWh till 35,7 öre/kWh för perioden maj – september.
- Att effektpriset höjs med 27 kr/kW/år till 1 357 kr/kW/år (Bas och Trygg), och 8 kr/kW/månad till 398 kr/kW/månad (Flexibel).

Samtliga priser är exklusive moms.

Prisjusteringen innebär en ökning av uppvärmningskostnaderna med ca 350 kr/mån exkl. moms för hyresfastigheten i de årliga Nils Holgerssonundersökningarna, med en värmeförbrukning på 193 MWh/år.

Styrelsen beslutar

I enlighet med förslaget till beslut.

Handlingar i ärendet

--- --- ---

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen som informationsärende

§ 159

Kommunens samordningsprojekt - Beslut om svar på remiss

Diariennr 2025/139

Bakgrund och beskrivning

Under 2024 gjordes en översyn av möjliga områden för samordning av stödfunktioner inom Västerviks förvaltningskommun. I samband med detta fick de olika förvaltningarna, men inte de kommunala bolagen inlämna synpunkter.

Enligt Kommunfullmäktiges beslutade budget för 2025, ska en extern utredning utifrån denna översyn utreda fördelarna respektive nackdelarna för kommuninvånarna, bolagen och kommunen avseende effektivitet, kvalitet och kostnader med kommunkoncerngemensamma stödfunktioner i kommunal förvaltningsregi enligt nedan:

- Marknad/Kommunikation/Information
- Kontaktcenter/servicecenter
- IT
- HR

Enheten för HR och kommunikation inom Kommunstyrelsens förvaltning fick uppdraget att genomföra utredningarna. Utöver detta har enheten för HR & kommunikation inom Kommunstyrelsens förvaltning fått i uppdrag av kommundirektören att utreda förutsättningarna för en sammanslagning av digitala funktioner inom utvecklingsenheten och IT-avdelningen inom Kommunstyrelsens förvaltning.

Organisatorisk tillhörighet, fysisk placering och grundläggande uppgifter (inklusive IT-kundtjänst) skulle utredas. Funktionsmandat hos IT-chef eller motsvarande gällande kundkrav med tillhörande finansiering skulle också utredas/tydliggöras. Även funktionen informationssäkerhet och dess relation till IT-säkerhet skulle belysas. Utredningen skulle även innehålla risk- och konsekvensanalyser och utmynna i beslutsunderlag.

2025-08-28 beslutade bolagsstyrelsen att VD tillsammans med övrig företagsledning tar fram ett förslag till svar på remissen, för fastställande av bolagsstyrelsen 2025-09-25, innan svaret sickas in till Kommunstyrelsens förvaltning.

Kommunstyrelsen fattade 2025-09-08 § 195, beslut om att skicka utredningar och förslag i ärendet på remiss till samtliga kommunala bolag och förvaltningar. Remissyttrandena ska vara inlämnade till Kommunstyrelsens förvaltning senast 2025-10-20.

Kommunstyrelsens förvaltnings beredning av ärendet

Enheten för HR och kommunikation har tagit fram underlag i form av tre utredningsrapporter som finns bifogade. Kommundirektören har också fattat beslut om en sammanslagning av IT-enheten, IT kundtjänst och utvecklingsenheten och organiserat denna nya enhet i ledningskontoret inom Kommunstyrelsens förvaltning. Även detta beslut bifogas.

Utöver de beslut som kommundirektören har fattat, så föreslås Kommunfullmäktige fatta beslut utifrån slutsatserna i utredningsrapporterna. Det är dessa förslag som kommunens nämnder och bolagsstyrelser nu ges möjlighet att yttra sig över.

Kommundirektörens förslag till beslut

Att Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna föreslagen ökad samordning av HR-arbetet inom hela kommunkoncernen, enligt redovisat förslag i utredningsrapporten om samordningsuppdrag HR.

Att kommunikations-/marknads- och kontaktcenterfunktioner inom hela kommunkoncernen centraliseras till kommunstyrelsens förvaltning enligt redovisat förslag i utredningsrapporten om samordningsuppdrag kommunikation.

För att bibehålla viktig verksamhetskompetens och stöd till bolagen, kommer rollen marknadschef, samt sälj- och marknadsfunktioner, även fortsättningsvis att få tillhöra bolagen. Eventuella nya resursbehov ska hanteras genom samlokalisering, för att främja resurs- och kostnadseffektivitet.

Att kommunkoncernens IT- och digitaliseringsfunktioner även fortsättningsvis är centraliserade till kommunstyrelsens förvaltning och att dessa funktioner också tar hand om de kommunala bolagens IT- och digitaliseringsfunktioner samt behov. Varje bolag ges dock möjlighet att ha en (1) medarbetare som besitter kvalificerad IT-kompetens och är kontaktperson gentemot den centrala IT- och digitaliseringsenheten.

Förslag till beslut

Att bolagsstyrelsen ger sina synpunkter och förslag till förbättringar avseende förslaget till svar på remissen, som därefter inarbetas i ett uppdaterat förslag till svar, som innan inlämning till Kommunstyrelsens förvaltning stäms av med styrelsepresidiet.

Styrelsens handläggning och beslut

Styrelsen diskuterade det bifogade förslaget till svar, som upplevdes lite väl långt och där vissa argument upprepas. Detta då bifogat förslag bygger på en sammanfattande ingress och därefter enhetsvisa detaljavsnitt. VD visade en alternativ version på en sida, som å andra sidan kanske inte får med allt av vikt. VD informerade dessutom om att det pågår en diskussion med övriga förvaltningar och bolag, kring hur man bäst svarar på remissen, samt att det så sent som dagarna innan dagens styrelsemöte, har inkommit en granskningsrapport från Ernst & Young (EY), beställd av kommunens lekmannarevisor, som omfattar kommunens styrning och organisation inom IT, med fokus på samordning, ansvarsfördelning och kommunens roll som IT-leverantör till bolagen.

Den dagsaktuella EY-granskningen visar att kommunen i dagsläget saknar leveransförmåga och kompetens att agera som IT-leverantör gentemot bolagen, vilket påverkar deras möjlighet att uppfylla regulatoriska krav och bedriva verksamhetsanpassad digital utveckling. Dessa brister har sammantaget resulterat i ineffektiv IT-styrning, bristande regelefterlevnad och begränsad förmåga att möta verksamheternas behov. Sammantaget stödjer EY-rapporten tydligt och på ett helt oberoende sätt

slutsatserna i VMEAB:s och VKEN:s förslag till svar på den aktuella remissen. Då OT är ett specifikt behov för VMEAB och VKEN och helt saknas i kommunens utredningsunderlag, behöver detta tydliggöras i remissvaret.

Styrelsen beslutar därför att uppdra till styrelsepresidiet och företagsledningen att gemensamt arbeta vidare med ett lämpligt svar på remissen, samt att lämna in svaret före den 20/10 och att därefter redovisa det inlämnade remissvaret för hela bolagsstyrelsen på nästa ordinarie styrelsemöte den 23/10.

Handlingar i ärendet

Förslag till svar på remiss – Samordning av stödfunktioner i kommunkoncerngemensam förvaltningsregi.

Missiv -Remiss om samordning av stödfunktioner inom kommunkoncernen.

Beslut KS 2025-09-08 – Samordningsuppdrag av koncerngemensamma stödfunktioner.

Kommundirektörens tjänsteskrivelse – Samordning av kommunkoncerngemensamma stödfunktioner.

Samordningsuppdrag HR – Utredningsrapport.

Samordningsuppdrag Kommunikation – Utredningsrapport.

Samordningsuppdrag IT – Utredningsrapport.

EY – Granskning av styrning och organisation inom Västerviks kommuns IT-enhet – september 2025.

Beslutet skickas till

--- --- ---

§ 160

Framtida VA-huvudmannaskap - Lägesinformation från pågående utredningar

Bakgrund och beskrivning

En utredning initierad av kommunledningen pågår sedan 2024. Syftet är att utreda om man kan undvika eventuella kommande räntavdragsbegränsningar för VA-verksamheten, genom att flytta huvudmannaskapet från Västervik Miljö & Energi AB (VMEAB) till Västerviks kommun.

Daniel Niklasson, som på kommundirektörens uppdrag håller ihop de aktuella utredningarna, hade bjudits in till dagens styrelsemöte för en presentation av det aktuella utredningsläget och för att svara på styrelsens frågor.

Daniel gick igenom tidsplan och arbetsläge. Fortfarande finns flera viktiga frågor som måste utredas ytterligare. Huvudinriktningen är just nu att överföra huvudmannaskapet till kommunen, men att i stort sett all verksamhet stannar kvar hos Västervik Miljö & Energi AB (VMEAB). VMEAB blir då ett så kallat driftbolag. Planeringen ser i dagsläget ut så här:

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta:

- att fatta ett inriktningsbeslut om att byta VA-huvudman från Västerviks Miljö & Energi AB till Västerviks kommun från och med 2027-01-01.

Kommunstyrelsen beslutar vidare:

- att kommundirektören inför slutligt beslut får i uppdrag att fortsatt utreda lämplig organisation, utifrån utredningsgruppens alternativ flyttat huvudmannaskap till kommunen med fortsatt drift hos VMEAB, förutsättningar för placering av verksamheten utifrån lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, påverkan på tillstånd för verksamheten, eventuellt partsbyte i avtal avseende entreprenadarbeten, konsulttjänster, materialinköp och liknande, utformning av överlåtelse- och uppdragsavtal, säkerhetsfrågor, arbetsmiljöansvar samt förslag på placering i lämplig nämnd, samt,
- att kommundirektören utifrån ovan utredningsuppdrag tar fram tidsplan för genomförande av byte av huvudmannaskap.

Den föreslagna förändringen innebär då att kommunen fortsättningsvis kommer att äga alla VA-anläggningar, samt att kommunen är huvudman för de allmänna VA-systemen enligt LAV. Beslut om investeringar kommer då till skillnad mot idag, att hanteras enligt de ordinarie kommunala beslutsprocesserna, d.v.s. första beslutsinstans är utsedd kommunal nämnd eller Kommunstyrelsen. Precis som tidigare beslutas nya VA-taxor, nya eller ändrade verksamhetsområden och föreskrifter för användandet av den kommunala VA-anläggningen av Kommunfullmäktige.

Kommunen föreslår att det nya driftbolaget, d.v.s. VMEAB, får i uppdrag att ansvara för allt som rör kommunala vattentjänster. VD i driftbolaget får i uppgift att företräda huvudmannen, så att avtal och beslut fattas i "rätt organisation". Driftbolaget ska delta i de kommunala beslutsprocesserna, samt närvara vid nämnd- eller KS-möten med koppling till driftbolagets verksamhet. Den totala VA-ekonomin blir ett samarbete mellan bolaget och kommunen och utsedda politiker till styrelsen i driftbolaget måste ha ett högt beslutsmandat i den lokala politiken. Det nya organisationsupplägget får inte misstas för att vara en beställare/utförare-modell.

Förutsättningarna för organisationslösningen utifrån lagen om offentlig upphandling (LOU) utreds m.h.a. juridisk expertis.

Avseende ekonomiska transaktioner:

- Kräver nära samverkan
- Investeringar kräver transaktion via kommunen
 - ✓ Bolaget fakturerar kommunen investeringar
 - ✓ Kommunen fakturerar bolaget kostnaderna för investeringen (inkl. kapitalkostnader, nedskrivningar etc)
- Intäkter från VA-avgifter stannar i bolaget och täcker löpande drift av anläggningen
- Bolaget ansvarar för att ta fram särredovisning för VA-verksamheten åt kommunen
- Erfarenheter – Stora investeringar kan i modellen ge utmaningar med kortsiktig likviditet för bolaget

Kunderna kommer precis som tidigare att betala sina VA-avgifter till driftbolaget, men faktureringen görs på uppdrag av kommunen. Bolaget tar fram förslag till taxa och affärsplan till kommunen, för kommunens fastställande. Alla intäkter förs över från driftbolaget till kommunen och i retur får driftbolaget ersättning för nödvändiga driftskostnader och investeringar. Lånebehov till investeringar hanteras av förvaltningskommunen, med stöd av internbanken.

Med exempel från Luleå kommun har inga tillstånd flyttats över, utan detta hanteras genom ägardirektiv och avtal. Just nu ska alla tillstånd och avtal listas och en avstämning göras med berörda tillstånds- och tillsynsmyndigheter.

Avseende säkerhetsskydd planerar kommunen att anlita en extern konsult, så att allt blir korrekt. Här har ännu inga utredningar genomförts och detta ser olika ut i andra kommuner, beroende på hur man har organiserat säkerhetsskyddsarbetet.

Utformningen av nödvändigt uppdragsavtal ska göras med hjälp av exempel från andra kommuner, samt med stöd av jurist och branschorganisationen Svenskt Vatten.

Styrelsens handläggning och beslut

Bolagsstyrelsen tackar för informationen och möjligheten att komma med synpunkter och förbättringsförslag, samt vill till Daniel och kommunen skicka med följande delfrågor, inför det fortsatta utredningsarbetet:

- Är frågan om undantag från LOU kopplad till 80%-regeln tillräckligt utredd och säkerställd, med hänsyn till läget efter organisationsförändringen?

- Hur ska kravet på särredovisning av VA-verksamheten hanteras med den föreslagna nya organisationslösningen?
- Hur säkerställs det att driftsbolaget alltid har tillräckliga medel för löpande drift och planerade investeringar?
- Hur säkerställs medel till oförutsedda och akuta investeringar, samt tillkommande oförutsedda merkostnader i pågående planerade investeringar?
- Den föreslagna organisationslösningen ser ut att innehålla tillkommande administrativa resursbehov. Hur tillses att detta blir så effektivt och resursbesparande som möjligt, så att inte den tänkta skattemässiga vinsten äts upp av nya administrativa merkostnader?
- Behövs inte mer tid, så att alla delutredningar, avtal och övrigt planeringsarbete, kan genomföras på ett säkert och ordnat sätt?
- Hur uppnår vi det förtroendefulla samarbete, som enligt redovisade exempel från andra kommuner är nödvändigt?
- Hur säkerställs bolagsstyrelsens vårdnadsplikt och personliga ekonomiska ansvar i driftbolaget, kontra avsaknaden av sådant ansvar i beslut som kommunen fattar åt bolaget? Då det är två juridiska personer inblandade, måste detta regleras tydligt i avtal.
- Idag finns samtliga miljötillstånd och vattendomar m.m. hos Västervik Miljö & Energi AB och detta är ett stort antal. I exemplet Luleå skulle dessa ligga kvar hos kommunen, men kan dessa tillstånd hos oss ligga kvar i bolaget?
- Full rådgivning över anläggningar och ledningsnät är även en arbetsmiljöfråga. Är detta tillräckligt utrett?
- Är kommunens administrativa påslag i form av borgensavgift på lånade medel tillräckligt utredd?
- Vem står för eventuella stora sanktionsavgifter och viten, ifall berörda tillsynsmyndigheter på säkerhetsskyddsområdet inte godkänner den nya organisatoriska lösningen? Här finns ett stort antal delfrågor som kräver professionell utredningshjälp.
- Vad händer om/när kommunala VA-bolag undantas från de begränsade skatteavdragsmöjligheterna?
- En oberoende och objektiv marknadsvärdering av VA-verksamheten behöver omgående göras, för att säkerställa så att inte en överföring till bokfört värde i efterhand drabbar VMEAB, i form av skattemässiga påföljder.
- Är momsfrågan och det generella förbudet i skattelagstiftningen mot skatteplanering tillräckligt utredda?
- När allt är färdigutrett, bör ett förhandsbesked begäras från Skatteverket, innan Kommunfullmäktige beslutar i ärendet. Detta för att säkerställa så att inte okända negativa ekonomiska överraskningar uppstår.
- Är det rimligt att försäkringsfrågorna överförs till kommunen, då detta är en relativt omfattande och resurskrävande delverksamhet, med t.ex. hantering av regressfrågor vid översvämningar i fastigheter m.m.
- Både det politiska ansvaret och vem som på tjänstemannasidan ska äga VA-frågorna hos Västerviks kommun behöver utredas vidare.

Avslutningsvis bjuder Bolagsstyrelsen in Daniel på nytt, för fortsatt information om det pågående utredningsarbetet, så snart fler nyheter finns i ärendet.

Handlingar i ärendet

--- --

Beslutet skickas till

Daniel Niklasson, Kommunstyrelsens förvaltning

§ 161

Redovisning av rutiner och villkor vid finansiering från kommunens internbank och långsiktiga investeringsförutsättningar

Bakgrund och beskrivning

Styrelsen har önskat en uppdaterad genomgång av rutiner och villkor för den interna finansieringen via kommunens internbank, samt dess påverkan på bolagets långsiktiga investeringsförutsättningar.

Ekonomichef gav vid dagens styrelsemöte en redovisning av frågeställningarna.

Förslag till beslut

att bolagsstyrelsen tackar för informationen.

Styrelsen beslutar

I enlighet med förslaget till beslut.

Handlingar i ärendet

--- --- ---

Beslutet skickas till

--- --- ---

§ 162

Fjärrvärmepreis, framtid och handlingsprogram etc.

Ärendet utgick p.g.a. tidsbrist och kommer istället att tas upp vid ett styrelsemöte senare under hösten, då även några viktiga delfrågor såsom t.ex. den pågående livslängdsanalysen av den gamla skogsflispannan vid Stegeholmsverket är färdigställd.

§ 163

Aktuell ärendelogg

Bakgrund och beskrivning

Styrelsens ärendelogg uppdaterades på dagens styrelsemöte.

Förslag till beslut

att styrelsen godkänner den uppdaterade ärendelogg.

Styrelsen beslutar

I enlighet med förslaget till beslut.

Handlingar i ärendet

Ärendelogg 2025-09-25

Beslutet skickas till

--- --- ---

§ 164

Övriga frågor

Styrelsens ordförande informerade om statusen i det arbetsmiljöärende som har behandlats i styrelsen sedan maj månad. De åtgärder som beslutades vid styrelsesammanträdet 2025-07-09 §109 har genomförts, inklusive skriftlig förfrågan till kommunstyrelsens ordförande, om samverkan med kommunen i vissa åtgärder. Bolaget har ännu inte erhållit respons på denna förfrågan. Bolagets önskemål om möte i ärendet har bekräftats, men möte är ännu inte inbokat. Bolagets egna åtgärder bedöms ha medfört positiv förändring av arbetsmiljön, men fortsatt uppföljning och löpande utvärdering kommer att ske.

Inga andra övriga frågor togs upp vid dagens styrelsemöte.

§ 165

Mötet avslutas

Ordförande förklarade mötet avslutat.

Signature reference: 682977c3-c4b0-465c-b04d-ec0cd8cca2fb

Detta dokument är elektroniskt signerat.

Signed by: NILS JONNY VILGOT GUSTAFSSON
Date: 2025-10-16 22:38:21
BankID refno: 0199eebe-6056-7414-8834-036b4a8c8ae0

Jonny Gustafsson

Signed by: MATS CHRISTER HASSELQUIST
Date: 2025-10-16 18:10:21
BankID refno: 0199edc9-362e-740b-8c2d-f7b3ca50fa69

Mats Hasselquist

Signed by: RICKARD WESTER
Date: 2025-10-16 14:32:55
BankID refno: 0199ed02-3023-7b7e-8503-dc8095a9e187

Rickard Wester